2024/2286

2024.10.10.

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2024/2286 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2024. április 11.)

az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0130/2024),

A. mivel a bevételi és kiadási kimutatás ([1]) szerint az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2022. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 88 173 021 EUR volt, ami 2021-hez képest 35,93 %-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetése az uniós költségvetésből és az EFTA hozzájárulásából (63,32 %), valamint egyedi megállapodások keretében nyújtott hozzájárulásokból származik (36,67 %);

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

C. mivel az ügynökség közbeszerzési ágazatát illetően 2022-re vonatkozóan nem jelentettek korrekciós intézkedéseket igénylő problémákat, és a korábbi évek ellenőrzései és értékelései alapján sem voltak folyamatban lévő vagy még függőben lévő korrekciós intézkedések;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. elismeréssel veszi tudomásul, hogy a 2022. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya a folyó évi kötelezettségvállalási előirányzatokhoz képest 100 %-os volt, ugyanúgy, mint 2021-ben; megjegyzi, hogy a kifizetési előirányzatok folyó évi végrehajtási aránya 86,66 %-os volt, ami 2021-hez képest 1,75 %-os növekedést jelent;

2. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2021-es jelentésében arra a következtetésre jutott, hogy szabálytalan volt előzetes közzététel nélkül tárgyalásos eljárás alkalmazása egy keretszerződésnek az eredeti költségvetés megkétszerezésével 1 millió EUR-ra történő módosítása céljából, és ennek következtében az eljárással kapcsolatban teljesített valamennyi későbbi kifizetés szabálytalan; megjegyzi továbbá, hogy a szerződés 2022 decemberében lejárt, és a kapcsolódó 2022. évi kifizetések 470 660 EUR-t tettek ki; megjegyzi, hogy a Számvevőszék ezen észrevételének jelenlegi státusza már „lezárt”;

Teljesítmény

3. megjegyzi, hogy az ügynökség teljesítménymérési kerete öt teljesítménycél köré szerveződik, amelyeket 17 többéves fő teljesítménymutató segítségével követ nyomon, amelyek magukban foglalják többek között a személyzeti létszám betöltöttségének arányát, a költségvetés végrehajtását és az éves munkaprogram végrehajtását; megállapítja, hogy a kulcsfontosságú jelentések és értékelések tekintetében az éves munkaprogram 95 %-át, a frissített alapmutatók tekintetében pedig 96 %-át teljesítették, mindkettő meghaladta a 90 %-os célt; tudomásul veszi a még meg nem valósított vagy elmaradást tükröző mutatókat;

([1]) HL C 38., 2023.1.31., 6. o.

4. üdvözli, hogy 2022-ben az ügynökség továbbra is kulcsszerepet játszott a környezetvédelmet támogató fellépésekről való tájékoztatásban, választ adva az európai zöld megállapodás és a 8. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseire, valamint Európa átfogó törekvéseire és globális kötelezettségvállalásaira; üdvözli, hogy az ügynökség folytatta az elfogadott intézkedések és feladatok végrehajtását, és újakat kezdett meg a zöld átállás és az európai klímarendelet végrehajtásának támogatása érdekében, miközben az intézkedéseket összekapcsolta az uniós alkalmazkodási stratégiával; megjegyzi továbbá, hogy ez volt az európai környezeti információs és megfigyelő-hálózatra (Eionet) vonatkozó 2021–2030-as stratégia végrehajtásának második éve, amelynek célja, hogy az uniós politikai döntéshozók és a nyilvánosság számára biztosítsa a rendelkezésre álló legjobb ismereteket a környezettel és a fenntarthatósággal kapcsolatos célok elérése érdekében;

5. megjegyzi, hogy 2022-ben az Európa nagy részét érintő hőhullámok, aszályok és erdőtüzek közepette, valamint a mérések kezdete óta a kontinens eddigi legmelegebb nyarát követően az ügynökség nevét 27 000 online cikkben említették meg, és a médiaorgánumok Európa-szerte számos munkatárssal készítettek interjút a jelentős médiaérdeklődés miatt, amelyek középpontjában a szélsőséges időjárás okai és következményei álltak;

6. emlékeztet arra, hogy 2022-ben az ügynökség új feladatokat vállalt a zöld átállás és az európai klímarendelet végrehajtásának támogatása terén, például elindította az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testületet, miközben az intézkedéseket összekapcsolta az uniós alkalmazkodási stratégiával, növelve az ügynökség szerepét az európai éghajlat-politikai célok elérésének támogatásában; nagyra értékeli, hogy az ügynökség a tudományon alapuló, naprakész adatokkal és információkkal támogatja a Parlament Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságának (ENVI) tagjait;

7. üdvözli, hogy 2022-ben létrehozták a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztémákkal foglalkozó új európai tematikus központot a 2023–2026-os időszakra;

Hatékonyság és hasznok

8. emlékeztet arra, hogy az elmúlt években alkalmazott megközelítéssel összhangban az ügynökség 2022-ben is törekedett a hatékonyság növelésére azáltal, hogy szolgáltatásokat osztott meg a Bizottsággal, más uniós ügynökségekkel és az uniós ügynökségek hálózatának (EUAN) Közös Támogató Hivatalával Brüsszelben; megjegyzi, hogy ezt a gyakorlatot követve az ügynökség közös közbeszerzést folytatott a Bizottság szervezeti egységeivel és az EUAN-nal, vagy a Bizottság és más uniós ügynökségek által is használt keretszerződések révén történő közbeszerzéssel és e szerződések kezelésével, vagy mások által kezelt keretszerződések használatával;

9. megjegyzi, hogy az ügynökség a Bizottság számos szolgáltatását (pl. bérszámfejtés, informatikai biztonság) és rendszerét (pl. ABAC, Sysper, Ares, e-Prior) is igénybe veszi, összhangban az adminisztratív folyamatokat támogató elektronikus eszközök fokozott használatához kapcsolódó hatékonyságnövekedéssel, többek között a közbeszerzés, a pénzügyek és az emberi erőforrások terén; megjegyzi, hogy az ügynökség a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó korlátozásokra reagálva online munkaerő-toborzást alkalmaz, amelyet a Systal munkaerő-felvételi platform alkalmazása támogat, ami lehetővé tette az ügynökség számára, hogy 2021-ben és 2022-ben nagyszámú munkaerő-felvételi eljárást folytasson le, és az év végén alacsony legyen a betöltetlen álláshelyek aránya;

10. megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség tevékenységalapú munkavégzésre való folyamatos áttérése hozzájárult a felújított irodahelyiségek dinamikus és rugalmas használata terén a hatékonyság növeléséhez, amellett, hogy kiterjesztették a távmunka lehetőségét az ügynökség személyzete számára; megelégedéssel veszi tudomásul továbbá, hogy az ügynökség „teljes mértékben mobil” lett, ami viszont jelentős megtakarításokat eredményezett a telefonköltségek terén;

11. emlékeztet arra, hogy fokozni kell az ügynökség digitalizációját a belső működés és irányítás tekintetében, de az eljárások digitalizációjának felgyorsítása érdekében is; hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek továbbra is proaktívnak kell lennie e tekintetben, hogy elkerülhető legyen az uniós ügynökségek közötti digitális szakadék; felhívja azonban a figyelmet arra, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a kezelt információk online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében; ragaszkodik a különösen Oroszországból vagy Kínából eredő kibertámadások vagy beszivárgási kísérletek elleni fellépéshez;

12. felkéri az ügynökséget, hogy továbbra is mozdítsa elő az egyéb uniós ügynökségekkel és nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködést és ösztönözze a párbeszédet az érdekelt felekkel és a polgárokkal;

Személyzeti politika

13. megállapítja, hogy 2022. december 31-én a létszámterv végrehajtása 97,33 %-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 150 álláshelyből (vesd össze a 2021-ben engedélyezett 140 álláshellyel) hármat kinevezett tisztviselő, 143-at pedig ideiglenes alkalmazott töltött be; megjegyzi, hogy ezen felül 84 szerződéses alkalmazott és 13 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2022-ben; megjegyzi, hogy 2021 és 2023 között az uniós költségvetés keretében engedélyezett létszámterv 25 ideiglenes alkalmazottal és 14 szerződéses alkalmazottal nőtt az éghajlatváltozással foglalkozó tudományos tanácsadó testületből, a földhasználat, földhasználat-változtatás és erdőgazdálkodás területéből, a Seveso-irányelvből és a természet helyreállítására vonatkozó jogszabályokból eredő új feladatok ellátása érdekében;

14. sajnálja, hogy egyensúlyhiány tapasztalható az ügynökség felső vezetésének nemek szerinti megoszlásában: kilenc főből hat férfi (67 %); elégedetten veszi tudomásul az ügynökség igazgatótanácsának nemek szerinti mérlegét: 36 főből 18 férfi (50 %); tudomásul veszi továbbá az ügynökség teljes személyzetének nemek szerinti mérlegét: 221 főből 118 nő (53 %); felkéri az ügynökséget, hogy a jövőben biztosítsa a nemek közötti egyensúlyt a felső vezetők körében; megjegyzi, hogy az ügynökség nem fogadta el a sokszínűségről és befogadásról szóló chartát, és ösztönzi az ügynökséget, hogy fogadja el azt, és aktívan vegyen részt a munkahelyi sokszínűséget és befogadást előmozdító kezdeményezésekben;

15. aggodalmának ad hangot az ügynökség felső- és középvezetésében megfigyelhető földrajzi kiegyensúlyozatlanság miatt, ugyanis közép-kelet-európai vezető nem dolgozik ezeken a szinteken; kitart amellett, hogy ezen a helyzeten változtatni kell; kéri az ügynökséget, hogy erről számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak;

16. üdvözli, hogy az ügynökségnek van munkahelyi jólléttel foglalkozó koordinátora, és kiterjedt munkát végzett a tudatosítás és a hosszú távú távollétből visszatérő személyzetre vonatkozó eljárások kialakítása terén, és szükség esetén az egészségügyi tanácsadón keresztül szakmai segítséget nyújt a személyzetnek;

17. megjegyzi, hogy a kiégés kockázatának csökkentése érdekében az ügynökség bevezetett egy stresszfigyelő alkalmazást („Howdy") az egészségügyi szolgáltatójával együttműködve; tudomásul veszi, hogy a személyzet tagjai csatlakoznak az alkalmazáshoz, és rendszeresen kérdéseket tesznek fel számukra stresszszintjük nyomon követése érdekében, és ha ez a szint növekszik, egy pszichológus felveszi a kapcsolatot velük az eredmények megvitatása céljából; megjegyzi, hogy a személyzetnek lehetősége van arra, hogy legfeljebb háromszor konzultáljon az ügynökség egészségügyi szolgáltatójának pszichológusával a problémák megoldása érdekében; kiemeli, hogy mindezt anonim módon kezelik, és csak a statisztikákat juttatják vissza az ügynökségnek;

18. megjegyzi, hogy az ügynökség rendelkezik az emberi méltóság védelmére, valamint a lelki és szexuális zaklatás megelőzésére vonatkozó politikával, és hogy az ügynökség tagja a bizalmi személyek ügynökségközi munkacsoportjának; várakozással tekint jelentésük és ajánlásaik elé; megjegyzi, hogy 2022-ben nem számoltak be zaklatási esetekről, és ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa és fejlessze a jövőbeni esetek megelőzésével kapcsolatos munkát;

19. aggodalommal állapítja meg, hogy az ügynökség feladatainak többéves jellege ellenére egyensúlyhiány áll fenn az állandó és a szerződéses álláshelyek, valamint az operatív és a támogató személyzet száma tekintetében, ami állandó átképzési igényt, valamint a tudósok adminisztratív munkával való túlterhelését eredményezi; felhívja az ügynökséget, hogy vizsgálja felül személyzeti politikáját; úgy véli, hogy a munkateher jelentős növekedésére való tekintettel, valamint a többek között a klímasemlegességre, a körforgásos gazdaságra és a természet helyreállítására vonatkozó uniós célokkal kapcsolatos feladatok megfelelő teljesítése érdekében az ügynökség személyzeti létszámának az elkövetkező években továbbra is jelentősen növekednie kell;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

20. emlékeztet arra, hogy a felső vezetés tagjainak és az igazgatótanács tagjainak érdekeltségi nyilatkozatot kell tenniük, amelyet közzé kell tenni az ügynökség honlapján; megjegyzi, hogy a felső vezetés tagjainak a szakmai előmeneteli elbeszélgetés részeként (az önértékelés részeként) saját maguk által tett nyilatkozat alapján frissíteniük kell az összeférhetetlenséggel kapcsolatos adatokat, amelynek során az érintettnek a személyzet tagjaként jeleznie kell, hogy sor került-e vagy várhatóan sor fog-e kerülni olyan új megbízásra vagy tevékenységre, amely esetleges összeférhetetlenséghez vezethet; megjegyzi, hogy a szakmai előmeneteli terv véglegesítésekor a felelős közvetlen felettesnek meg kell adnia az összeférhetetlenség kérdésére vonatkozó saját értékelését; megállapítja, hogy 2022-ben nem azonosítottak összeférhetetlenségi esetet;

21. megjegyzi, hogy az ügynökség továbbra is nyomon követi az igazgatótanács tagjai és a felső vezetők által benyújtott önéletrajzokat és érdekeltségi nyilatkozatokat, és ezeket közzéteszi a honlapján;

22. megjegyzi, hogy a 2021. évi mentesítés nyomon követése szerint az ügynökség jelenleg vizsgálja felül az összeférhetetlenség megelőzésére és kezelésére vonatkozó politikáját annak érdekében, hogy kockázatalapú megközelítést követve értékelje annak megfelelőségét és relevanciáját; megjegyzi, hogy ennek során az ügynökség mérlegelni fogja belső ellenőrzési és korrupcióellenes mechanizmusait, és kiigazítja az általa esetlegesen azonosított hiányosságokat; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a fent említett értékelés eredményéről;

23. elismeri, hogy az ügynökség javította láthatóságát; úgy véli, hogy még láthatóbbá kell tenni az ügynökséget a médiában, az interneten és a közösségi médiában annak érdekében, hogy a polgárok számára ismertté tegyék az ügynökség munkáját és a környezetünket fenyegető veszélyeket;

Belső kontroll

24. tudomásul veszi, hogy 2022-ben az ügynökség folytatta munkamódszereinek 2021-ben elindított strukturális változtatásait; megjegyzi, hogy amint a változások teljes mértékben megtörténnek, teljes figyelmet fognak fordítani az eljárások dokumentációjának frissítésére, ami orvosolni fogja az ügynökség belső ellenőrzési keretrendszerében feltárt hiányosságokat; megjegyzi, hogy az ügynökség kockázatkezelési megközelítése részben megfelel a követelményeknek, mivel azonosítja és elemzi a kockázatokat a szervezet egészében, de a projektcsoportok szintjén a kockázatok szisztematikus azonosítása, értékelése és nyomon követése korlátozott volt;

25. megjegyzi, hogy a kockázatok csökkentésére irányuló kontrolltevékenységek szintén csak részben felelnek meg az előírásoknak, mivel a 2022. évi strukturális változások miatt elavultak; megjegyzi, hogy az európai témaközpont politikája és a vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó politika elavult, tekintettel az ellenőrzési struktúra 2022-ben bevezetett változására; ami az üzletmenet-folytonosságot illeti, érvényben vannak ennek biztosítását szolgáló tervek, melyeket válságok idején hatékonyan alkalmaztak, de intézkedéseik különböző dokumentumokban vannak szétszórva, és nem frissítették őket az új munkamódszerek figyelembevétele érdekében; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az eljárások dokumentálásának frissítése érdekében tett intézkedésekről;

Egyéb megjegyzések

26. üdvözli, hogy 2022 szeptemberében egy illetékes szerv további egy évvel sikeresen meghosszabbította az ügynökség nyilvántartásba vételét az uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS); megelégedéssel veszi tudomásul a számvevőszéki jelentés alapján, hogy az ügynökség azon ügynökségek közé tartozik, amelyek éves környezetvédelmi nyilatkozatot adnak ki;

27. elismerését fejezi ki az ügynökségnek a nyilvános láthatóság és az online jelenlét érdekében 2022-ben tett folyamatos erőfeszítéseiért, például az „EEA 2021: az év röviden” című interaktív digitális kiadvány elkészítéséért, melynek célja, hogy elmagyarázza, mi az ügynökség szerepe és milyen feladatokat végez, valamint a folyamatban lévő többéves webprojektért, amely 2022-ben kulcsfontosságú elemeket hozott létre, többek között felhasználóközpontú navigációs logikát és a legfontosabb tudásterületeken az intenzív felhasználói elemzésen alapuló frissített tartalmakat;

28. elismerését fejezi ki az ügynökségnek azért, hogy részt vett egy különleges munkacsoportban, amely összegyűjti a tudást, a szakértelmet és az adatokat az Oroszország által Ukrajna ellen, provokáció nélkül indított, indokolatlan támadás környezeti hatásainak feltérképezése érdekében;

29. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2024. április 11-i állásfoglalására ([2]).

([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0280.